

ROBERT ERVIN HOWARD

POMSTA ZE ZEMĚ (*Worms of the Earth*)

I

„Zaražte hřeby, vojáci! Necht' náš host vidí, jak vypadá dobrá římská spravedlnost.“

Řečník se těsněji zahalil do purpurového pláště a uvelebil se v křesle. Stejně tak by se uvelebil v lóži Cirk Maxima, aby se nechal vzrušovat řinčením gladiátorských mečů. Z každého pohybu tohoto člověka vyzařoval pocit síly. Pro dobrý pocit každého občana Říma byla hrdost nezbytná a Titus Sulla měl nač být hrdý. Byl vojenským velitelem Ebbraca a zodpovídal se pouze římskému císaři. Tento mohutně stavěný muž středního vzrůstu měl jestřábí rysy čistokrevného Římana. Jeho plné rty teď pokrřivil ironický úsměv, který způsoboval, že hrdá řeč zněla ještě arogantněji. Oblečen byl jako voják – plášť ze zlatých šupin, zdobený polopancíř, odpovídající hodnosti, u pasu krátký meč. Na kolenou držel stříbřitou přilbu s chocholem. Za ním stál nehybně oddíl ozbrojenců s kopími a štíty – plavovlasí titáni od Rýna.

Před ním se odehrávala scéna, která jej zřejmě velice uspokojovala. Scéna běžná všude, kam dosahovaly rozlehlé hranice Římského impéria. Na holé zemi ležel prostý kříž, k němuž byl přivázán člověk divokého vzhledu – polonahý, svalnatý, s planoucíma očima a hřívou spletených vlasů. Katy byli římsí vojáci. Byli připraveni vbít těžkými kladivy železné hřeby do rukou a nohou oběti, aby ji přibili ke dřevu.

Jen nemnoho lidí přihlíželo tomu představení na hrůzném popravišti za branami města – gubernátor a jeho bdělá garda, několik mladých důstojníků a ten, jehož Sulla nazýval „hostem“, a jež stál tiše, podoben soše. Vedle Římanů zářících bohatstvím vypadal jeho šat šedě, temně.

I když byl tmavovlasý, nepřipomínal ničím Římany kolem sebe. Neměl v sobě tu horkou, takřka orientální smyslnost Středozeří, která vyzařovala z jejich rysů. Spíš byl podoben plavovlasým barbarům, stojícím za Sullovým křeslem. Neměl plné, okrouhlé, rudé rty, ani vlnité vlasy, připomínající řecký původ. Také jeho tmavá pleť neměla olivový odstín, typický pro jižany – byla to osmahlost člověka ze severu. Vzhled tohoto muže připomínal stíny, šero, mráz a mrazivé vichřice v holých severních zemích. Dokonce i jeho černé oči byly chladné jako temné ohně, viditelné pod ledovým příkrovem.

Přes sotva střední výšku mel v sobě něco, co nezáviselo na fyzické velikosti, nějakou vrozenou, nezastavitelnou životnost, srovnatelnou jen s vitalitou vlka nebo pantera. Byla zřejmá v každém kousku pružného, robustního těla, v rovných hustých vlasech, postavení hlavy jako u dravého ptáka, širokých ramenou, mohutném hrudníku, úzkých bocích a nevelkých nohou. Byl postaven s úsporností, charakteristickou pro divou zvěř, byl zosobněním dynamických možností ovládaných železnou vůlí.

U nohou mu dřepěl člověk s podobnou pleť – ale tady jejich podobnost končila. Byl to zakrslý obr s kostnatýma rukama, mohutným trupem, nízkým zkoseným čelem. Tvář vyjadřovala tupou ukrutnost, teď zřetelně smíšenou se strachem. Člověk na kříži, i když byl svým způsobem podoben „hostovi“ Tita Sully, o mnoho víc připomínal toho dřepícího, malého giganta.

„Tak co, Partho MacOthna,“ řekl gubernátor s naučenou arogancí, „když se vrátíš ke svému kmeni, budeš moci vyprávět o římské spravedlnosti, která vládne na jihu.“

„Budu moci vyprávět,“ odpověděl tázaný hlasem, který neprozrazoval vzrušení. Na

osmahlé, nehybné tváři se neodrážela ani stopa bouře, zuřící v jeho duši.

„Spravedlnost pro všechny pod vládou Říma,“ řekl Sulla. „Pax Romana! Odměna za zásluhy, trest za zločin!“ V duchu se smál vlastním slovům. „Sám vidíš, vyslanče ze Země Piktů,“ pokračoval, „jak rychle trestá Řím zločince.“

„Vidím,“ odpověděl Pikt a v hlase zazněla hrozba, důkaz zadržovaného hněvu. „Vidím, že se s poddaným cizího krále zachází, jako kdyby byl římským otrokem.“

„Byl odsouzen nestranným soudem,“ odvětil Sulla.

„Jistě! Ale žalobcem byl Říman, svědky Římané, soudci Římané! Zavraždil? Ve chvíli hněvu povalil římského kupce, který jej podvedl, využil a okradl a navíc ještě urazil. Ach, a ještě udeřil! Copak je jeho král psem, že Řím může podle chuti ukřižovat jeho poddaného, odsouzeného římským soudem? Copak je ten král příliš slabý, nebo příliš hloupý na to, aby mu dokázal sám vyměřit spravedlnost, pokud bude uvědomen a proti obviněnému bude vznesena formální žaloba?“

„Nu což,“ řekl Sulla cynicky, „můžeš sám informovat Brana Mak Morna. Řím, příteli, se nezodpovídá barbarským vládcům ze svých činů. Když přicházejí divoši mezi nás, musí se chovat tiše, anebo snášet důsledky svého chování.“

Pikt stiskl zuby, až zaskřípěly, což Sullovi řeklo, že na další narážky už neuslyší žádné odpovědi. Říman pokynul katům. Jeden z nich uchopil hřeb, přiložil jej k širokému zápěstí oběti a silně udeřil. Železné ostří vniklo do těla, zavadilo o kost. Člověk na kříži stiskl rty, ale nezakřičel. Instinktivně sebou pohnul, jako když se vlk, chycený do pasti, vrhá na mříž klece. Na skráních mu vystoupily žíly, nízké čelo orosil pot, svaly se napjaly. Nemilosrdná kladiva vbíjela hřeby stále hlouběji do nártů i zápěstí. Potoky krve plynuly po rukou, držících hřeby, poskvřňovaly dřevo kříže. Zřetelně bylo slyšet třesk praskajících kostí. Odsouzenec mlčel. Jen stáhl zčernalé rty tak, až se odkryly dásně, hlavou házel ze strany na stranu.

Partha MacOthna stál jako socha. V nehybné tváři plály oči, svaly obrovským napětím vůle ztvrdly. U nohou si mu přidřepł sluha se zdeformovaným tělem. Zakrýval si oči před hrůzným pohledem a rukama objal nohy svého pána. Stisk rukou byl ocelový a sluha, jako kdyby se modlil, něco neustále mručel pod nosem.

Zazněla poslední rána. Byly přerézány provazy, aby oběť zůstala viset jen na hřebech. Odsouzenec už sebou přestal zbytečně házet, jelikož to jen zvyšovalo jeho utrpení. Černé, lesknoucí se oči neodtrhoval od tváře toho, jež byl zván Partha MacOthna – objevoval se v nich stín naděje. Vojská zvedli kříž a postavili jej do předem připraveného otvoru. Ušlapali půdu, aby stál rovně. Pikt zůstal viset na hřebech, vražených do těla, ale z úst se mu stále ještě neozval žádný zvuk. Ještě stále se zrakem vpíjel do tváře vyslance, ale stín naděje v něm již zmizel.

„Bude žít ještě dlouho,“ řekl Sulla klidně. „Ti Piktové mají život tužší než kočky. Nechám tu deset strážců. Budou hlídat ve dne v noci, aby jej nikdo nesejmul, dokud nezdechne. Hej, Valerie, podej mu na počest našeho váženého souseda, krále Brana Mak Morna, pohár vína.“

Mladý důstojník vyšel se smíchem, držel v ruce pohár, naplněný vínem až po okraj. Zvedl se na špičkách a přiložil jej ke zpečeným rtům ukřižovaného. V černých očích odsouzence zaplál plamen nenávisti. Odtáhl hlavu, aby se ani nedotkl poháru a plivnul přímo do očí mladého Římana. Valerius zaklel, hodil pohár na zem, a než mu kdokoli dokázal zabránit, vytrhl z pochvy meč a vnořil jej do visícího těla.

Sulla se zvedl se vzteklým výkřikem. Člověk zvaný Partha MacOthna se chvěl, ale zkousl rty a mlčel. Valerius vypadal, že je jako omámený, když zamračeně čistil meč. Všechno to bylo instinktivní, když reagoval na urážku římského občana – jediný čin, který nedokázal snést.

„Odevzdej meč, mladý pane!“ vykřikl Sulla. „Centurione Publie, uvězni jej. Pár dnů v cele o chlebu a vodě jej naučí držet patricijskou hrdost na uzdě, když se jedná o vůli Impéria.“

Copak jsi, mladý hlupáku, nepochopil, že jsi mu nemohl věnovat krásnější dar? Kdo by netoužil po rychlé smrti ostřím meče namísto pomalé agónie na kříži? Odved'te jej. A ty, centurione, se postarej, aby tu zůstali strážci a aby tělo nebylo sejmuto, dokud je krkavci neoberou až na holé kosti. Partha MacOthna, odcházím na hostinu do Demetrioova domu. Doprovodíš mě?“

Vyslanec zakroutil hlavou a ani na chvíli neodtrhl pohled z bezvládné postavy visící na tmavými skvrnami pokrytém kříži. Mlčel. Sulla vstal a s ironickým úsměvem se vydal k městu. Za ním spěchal tajemník, ceremoniálně odnášející křeslo, a vojáci, které již nic nevzrušilo. Mezi nimi šel se svěšenou hlavou Valerius.

Partha MacOthna si hodil na rámě cíp pláště, zastavil se, aby ještě jednou pohlédl na ponurý kříž a břemeno, jež na něm viselo a rýsovalo se jako temná skvrna na purpurové obloze, na níž se objevily první noční mraky. Pak se pomalu vzdálil a s ním i jeho mlčící sluha.

II

V jedné z Ebbrackých rezidencí člověk, zvaný Partha MacOthna, přeměřoval místnost jako tygr v kleci. Jeho chodidla v sandálech nevydávala nejmenší zvuk na mramorových dlaždicích.

„Grome,“ obrátil se k sluhovi. „Vím, proč jsi mi tak silně tiskl nohy, proč jsi volal na pomoc Měsíční paní. Báł ses, že se neovládnu a budu chtít pomoci tomu chudákovi. Ó bohové, věřím, že právě to chtěl ten římský pes. Jeho psi, zakovaní v železe, se na mně pozorně dívali a jeho štěkání bylo nesnesitelnější než obvykle. Bohové černí i bílí, temnot i světla!“ ve výbuchu vzteku zvedl zaťatou pěst. „Musel jsem stát a dívat se na svého člověka, zavražděného na římském kříži – bezprávně, bez jakéhokoli soudu, kromě toho divadla! Černí bohové R'lyehu, požádal bych dokonce i vás, abych zničil a zahubil ty řezníky. Zaklínám se bezejmennými, že lidé s vytím zhynou za tento zločin, a že Řím vykřikne jako žena, která potmě vstoupila na zmiji.“

„On tě znal, pane,“ řekl Grom.

Vyslanec svěsil hlavou a zakryl si dlaní oči.

„Ten pohled mě bude pronásledovat ještě na smrtelném loži. Ano, znal mě a až do konce jsem v jeho očích viděl naději, že mu dokáží pomoci. Bohové a démoni, copak si Řím může dovolit vraždit mé lidi před mýma očima? Nejsem tedy král, ale pes!“

„Ne tak nahlas, ve jménu všech bohů!“ vykřikl vystrašený Grom. „Kdyby se Římané dozvěděli, že to ty jsi Bran Mak Morn, přibili by tě na kříž vedle něj.“

„Dozvědí se to již v krátkém čase,“ odvětil král temně. „Příliš dlouho se tu skrývám v převleku jako vyslanec, abych špehoval nepřátele. Ti Římané se se mnou chtěli pobavit pod maskou přátelství, zakrývající podceňování a pohrdání. Řím je k barbarským vyslancům přátelský. Daruje nám krásné domy, otroky, ženy, zlato, víno i hry, uspokojující touhy, ale pořád se nám směje. Přátelství Římanů je jako urážka a někdy – tak jako dnes – se pohrdání ukáže v plné kráse. Ano, prohlédl jsem jejich léčky, polykal jsem jejich vypracované urážky, ale tohle... Při všech nestvůrách pekelných, tohle člověk nemůže vydržet. Mí lidé se na mne dívají. Pokud je zklamou, zklamou-li třeba jen jediného, i kdyby to byl nejmenší z nich, kdo jim pomůže? Koho požádají o pomoc? Při bozích, na posměch těch římských psů odpovídám černým šípem a ostrou ocelí.“

„A velitel s chocholem?“ Grom tím myslel gubernátora a v hrdelním hlase zazněla touha po krvi. „Zemře?“ Zalesklo se tasené ostří.

Bran se ponuře podíval.

„Je lehčí to říci, než vykonat. Zemře – ale jak toho dosáhnout? Ve dne mu za zády

stojí germánská garda, v noci stojí u jeho dveří i oken. Má mnoho nepřátel, ať již mezi Římany nebo barbary. Mnozí Britové by mu s rozkoší podřízli hrdlo.“

Grom uchopil Brana za plášť. Chvěl se, divoká touha strhla okovy jeho klidné povahy. „Dovol mi jít, pane! Můj život nemá cenu. Probodnu jej přímo mezi strážemi.“

Bran se usmál a poklepal sluhu po rameni takovou silou, která by někoho slabšího povalila.

„Ne, starý vlku. Příliš tě potřebuji. Nedovolím, abys riskoval život. Sulla ti tvůj úmysl vyčte z očí a oštěpy Teutonů tě probodnou dřív, než se jej stačíš dotknout. Toho Římana nezabijeme dýkou ve tmě, ani jedem v poháru, ani střelou zpoza rohu.“

Otočil se a na chvíli zamyšleně, se svěšenou hlavou, měřil místnost svými kroky. Oči mu pomalu potemněly myšlenkou tak strašlivou, že se ji neopovážil vyslovit nahlas.

„Během pobytu v této proklaté směsi mramoru a bláta jsem dokázal trochu poznat bludiště římské politiky,“ řekl. „Za válek u Zdi si tam musí Titus Sulla, jako gubernátor této provincie, pospíšet se svými centuriemi. Ale to neudělá. Není zbabělec, ale i ti nejstatečnější se snaží vyhýbat se některým věcem – každý člověk, i ten nejstatečnější, má své strachy. Pošle tedy místo sebe Gaia Camilla, který v době míru střeží močály na západě, aby se Britové nedostali přes hranice. A Sulla zaujme postavení v Trajánově Věži. Cha!“

Otočil se a železným stiskem uchopil Gromovu ruku.

„Vezmi si rychlého oře a uháněj na sever! Ať tráva již nikdy neroste na místech, kam udeří kopyta koně! Jed’ za Cormacem na Connacht a řekni mu, aby se ohněm a mečem obořil na hranice. Necht’ se jeho Keltové nasytí krve. Zakrátko budu u něj. Ale zatím musím vyřídit nějaké záležitosti na západě.“

Gromovy oči se zaleskly. Udělal deformovanou rukou prudký pohyb – instinktivní pohyb obyvatele divočiny.

Bran zpod tuniky vytáhl těžkou bronzovou pečeť.

„Toto je můj průvodní list, jako vyslance k římským dvorům,“ řekl temně. „Otevře ti všechny brány mezi tímto domem a Baal–dorem. A kdyby se tě náhodou nějaký úředník příliš vyptával, dám ti toto!“

Zvedl víko železem okované truhlice a vytáhl malý, ale těžký váček, který mu podal.

„Zklamou–li u brány všechny klíče,“ řekl, „vyzkoušej zlatý klíč. A teď už běž!“

Barbarský král nepotřeboval žádná ceremoniální gesta. Grom zvedl na pozdrav ruku, otočil se a vyběhl.

Bran přešel k zamřížovanému oknu a vyhlédl na ulici, zalitou měsíčním světlem.

„Počkám, dokud nezajde měsíc,“ zabručel. „Pak se vydám na cestu do... pekla. Ale předtím... musím splatit dluh.“

Uslyšel dusot kopyt na dláždění.

„S průvodním listem a zlatem nezadrží piktského posla ani Řím,“ zašeptal král. „A teď se prospím až do západu měsíce.“

Pohrdlivě se podíval na mramorové vlysy a drážkované sloupy – symbol Říma, vrhl se na lože, z nějž již dávno strhal podušky a hedvábné matrace, které byly příliš měkké pro odolné tělo. Usnul okamžitě, i když v něm vřela nenávist. První věci, jíž jej naučil tvrdý život, byla schopnost využívat každou vhodnou chvíli ke spánku – jako vlk, spící na lovecké stezce. Většinou spal lehce a beze snů, teď tomu ale bylo jinak.

Ponořil se do šedých hlubin spánku a v bezčasové, mlžné krajině stínů se setkal se štíhlou, šedovousou postavou starce Gonara, kněze Měsíce, nejvyššího královského rádce. A Bran se zastavil se strachem, protože Gonar měl tvář bílou jako padlý sníh a trásl se, jako kdyby měl záchvat malárie. Bran měl ke strachu důvod. Za celý život neviděl, že by moudrý Gonar někdy ukázal strach.

„Jak se daří, starče?“ otázal se král. „V Ball–doru je vše v pořádku?“

„V Ball–doru je vše v naprostém pořádku. Tam, kde mé tělo leží pohrouženo ve

spánku,“ odpověděl starý Gonar. „Přešel jsem prázdnoty, abych s tebou bojoval o tvou duši. Copak jsi zešílel, králi, že se ti v mysli zrodila taková myšlenka?“

„Gonare,“ odvětil Bran ponuře, „dnes jsem musel klidně stát a dívat se, jak jeden z mého lidu umírá na římském kříži. Nevím, jaké nosil jméno, ani jakého byl stavu. Nezajímá mě to. Vím jen tolik, že byl můj. První vůně, kterou ucítil, byla vůně vřesu. Prvním světlem, které užírl, bylo slunce, vycházející nad piktskými horami. Můj byl a ne Říma. Byl-li trest oprávněný, měl jsem jej vyměřit já. Měl-li být souzen, měl jsem jej soudit já. V našich žilách tekla stejná krev, v našich srdcích plál stejný oheň. Jako děti jsme naslouchali stejným pověstem, v mládí jsme zpívali tytéž písně. Spojovala nás stejná pouta, jaká mne spojují s každým mužem, s každou ženou, s každým dítětem v zemi Piktů. To já jej měl ochraňovat. A teď jej musím pomstít.“

„Brane!“ vykřikl mág. „U všech bohů, zvol jinou cestu ke mstě. Vrať se do vřesoviště, svolaj bojovníky, spoj se s Cormacem a jeho Kelty a rozlij moře ohně a krve po celé délce veliké Zdi!“

„To všechno učiním,“ řekl Bran. „Ale teď – teď – se pomstím tak, jak se o tom žádnému Římanovi ani nesnilo. Cha! Co oni ví o tajemstvích tohoto prastarého ostrova, na němž se držel podivný národ dávno před tím, než Řím povstal z bahna Ibery?“

„Brane, jsou zbraně příliš odporné na to, aby se daly použít. A to i proti Římanům!“

„Cha!“ Bran štěknul jako šakal, krátce a ostře. „Není na světě zbraně, kterou bych proti Římu nedokázal použít. Jsem přitlačen ke zdi. Při krvi démonů, copak Řím se mnou bojoval poctivě? Jsem barbarský král oblečený ve vlčí kůži, se železnou korunou na hlavě, bojující s hrstkou luků a polámaných štítů s vládci světa. Co mám? Vřesem porostlé hory, hliněné chýše, kopí mých horkohlavých soukmenovců. A bojuji s Římem, s jeho legiemi, s jeho širokými žirnými nížinami a moři, plnými bohatství, jeho horami a řekami, s jeho městy, s jeho ocelí, s jeho zlatem, s jeho mocí i hněvem. A budu s ním bojovat ohněm a mečem, intrikami i zradou, trním i zmijí na stezkách, jedem v pohárech, dýkou ve tmě, ano,“ jeho hlas ztichl, „i s pomocí nestvůr ze země.“

„Ale to je šílenství!“ zvolal Gonar. „Zahyneš, když se budeš pokoušet uskutečnit tento plán! Odejdeš do pekla a nevrátíš se! Co bude pak s tvým lidem?“

„Raději zemřu, když jim nedokážu pomoci,“ řekl král.

„Vždyť se ani nedokážeš dostat k bytostem, které hledáš,“ říkal Gonar. „Od pradávna žijí stranou. Není brány, jíž by ses k nim dostal. Už dávno přetály pouta, která je vážala k tomuto světu.“

„Už dávno,“ řekl Bran, „jsi mi říkal, že ve vesmíru není nic odděleného od pramene života – a říkal jsi pravdu, která se mi mnohokrát potvrdila. Každá rasa, každá forma bytí je určitým způsobem spojena se zbývajícím životem a se světem, který znám. Někde je Brána. A já ji najdu v nehostinných močálech západu.“

V Gonarových očích se objevil strach.

„Zhouba! Zhouba! Zhouba zemi Piktů! Zhouba nezrozenému království! Zhouba, temná zhouba synům člověka! Zhouba! Zhouba! Zhouba!“

Bran procítl v tmavé místnosti. V mřížoví okna se odráželo světlo hvězd. Měsíc již nebyl vidět, ale nad střechami domů se stále držela slabá záře. Král se při vzpomínce na sen otřásl a zadržel v ústech kletbu.

Vstal a odhodil plášť i přikrývku. Oděn do lehkého pancíře, opásal se mečem a dýkou. Přistoupil ještě jednou k okované truhlici a vytáhl z ní několik malých balíčků, jejichž zvonivý obsah přesypal do koženého váčku. Pak potichu vyšel z domu, zahalen do širokého pláště. Nebyl tu nikdo, kdo by jej mohl špehovat – rozhodně odmítl přijmout otroky, jimiž Řím dle zkušeností opatroval barbarské vyslance. Pokřivený Grom uspokojoval veškeré potřeby svého pána.

Stáje stály v přední části dvora. Chvilí hledal po hmatu, než položil dlaň na tlamu

velikého oře a čekal, až jej zvíře pozná. Potmě jej osedlal, nasadil mu uzdu a pak jej za sebou vedl do úzké uličky. Měsíc zapadal, temný pruh se podél západní zdi rozšiřoval. Mramorové paláce i hliněné chatrče Ebbraca stály tiše v chladném světle hvězd.

Bran se dotkl váčku, těžkého zlatými mincemi se znakem Říma. Přišel do Ebbraca jako vyzvědač, vydávajíc se za vyslance Piktů. Přesto ale, jako barbar, nedokázal odehrát svou roli se strnulou etiketou a hranou důstojností. V paměti měl namačkaný vzpomínky na divoké hostiny, při nichž se z fontán lilo víno, na římské ženy s bílými prsy, které, nabažené civilizovaných milenců, hleděly více než přichylně na mužného barbara, na zápasy gladiátorů a hry, při nichž praskaly kosti a z ruky do ruky přecházely vysoké sloupky zlata. Pil hodně a hrál riskantně podle barbarských zvyků. Za své podivuhodné štěstí vděčil zřejmě klidu, s jakým přijímal vítězství i porážky. Zlato pro něj znamenalo totéž, jako písek, protékající prsty. Ve své zemi je nepotřeboval, ale v hranicích civilizovaného světa se naučil oceňovat jeho moc.

Ve stínu severozápadní hradby rozeznal velikou strážní věž, vztyčenou nad vnější zdí. V jedné z její části byly věžeňské cely. Bran zanechal koně s opratěmi, visícími k zemi, v jedné tmavé aleji, a sám se, jako vlk, vkradl do stínu pevnosti.

Mladého důstojníka Valeria probudil z lehkého, neklidného spánku tichý zvuk u zamřížovaného okna. Posadil se a tiše zaklel, jelikož mu světlo hvězd, dopadající mřížemi na zdi a holou kamennou podlahu, připomnělo ponížení, jež utrpěl. Nu což, pomyslel si, za pár dní se odtud dostanu, Sulla přece nebude příliš přísný na někoho, kdo má tak dobré konexe. Ať se pak pokusí kdokoli, muž nebo žena, se mu vysmívat! Ať je proklet ten drzý Pikt! Počkat, připomněl si náhle, co to bylo za zvuk?

„Pssst!“ zazněl zpoza okna hlas.

Proč takové tajnosti? To nemůže být nepřítel – ale přesto, proč takové tajnosti? Valerius přišel k oknu. Venku, ve slabém světle hvězd, nic neviděl. Postřehl jen nezřetelný stín.

„Kdo je tam?“ přitiskl tvář k mříži, jak se snažil proniknout zrakem tmu.

Odpověď byl tichý výbuch divokého smíchu a lesk světla na dlouhé čepeli. Valerius se zatočil a upadl na zem. Držel se za krk. Strašlivě chroptěl, pokoušel se křičet. Mezi prsy se mu lila krev a tvořila kolem těla louže, v nichž se matně leskly hvězdy.

Bran venku zmizel jako stín, nezdržel se ani na chvíli, aby nahlédl do cely. Za minutu se stráž na obchůzce vynoří za rohem. Už teď slyšel jejich odměřený krok. Zmizel, než se objevili a oni klidně prošli kolem malého okénka, netušili nic o mrtvole, ležící uvnitř.

Bran dojel k vysoké bráně v západních hradbách, spící hlídky si jej ani nepovšimly. Copak je nějaké nebezpečí útoku na Ebbracum? A nadto ještě jistí dobře zorganizovaní zloději a únosci žen způsobovali, že se nevyplácelo být příliš bdělým. Ale osamocený strážce u západní brány – jeho kamarádi spali opilí v blízkém lupanariu – zvedl kopí a vykřikl výzvu, aby se Bran zastavil a objasnil kdo je. V naprostém tichu přijel Bran blíže. Zahalený do tmavého pláště se Římanovi zdál mlhavým, nezřetelným přízrakem. Ve tmě se leskl jen pár chladných očí. Bran zvedl dlaň a voják ve světle hvězd uviděl lesk zlata, ve druhé zas lesklou ocel. Pochopil a okamžitě si vybral mezi přijetím úplatku a bojem na život a na smrt s tímto neznámým jezdcem, nejspíš barbaram. Zabuřel si něco pod nose, spustil kopí a otevřel bránu. Bran projel a hodil hrst zlatých mincí k Římanovým nohám. Padly jako zlatý déšť, zazvonily o dlažbu, strážce se rychle sehnul, aby je sesbíral, a Bran odjel na západ, podobný přízraku, ženoucímu se nočním krajem.

Dorazil k mlhám močálů na západe. Studený vítr se proháněl temnými pustinami, jen několik čápů těžce mávalo křídly na šedém nebi. Kolem se vlnily dlouhé stonky rákosy a bahenních trav, jen několik jezírek, ležících za ponurou plání, svou hladinou odráželo matné světlo. Tu a tam se tyčily nepravidelné kopečky, na obzoru uviděl Bran několik řad monolitů – menhirů, vztyčených bůhví jakýma rukama.

Jako nezřetelné modravé pásmo byly na západě vidět pahorky, vyrůstající daleko za horizontem, v divoké hory Walesu, obydleného divokými keltskými kmeny, které ještě nepoznaly římské jho. Pod kontrolou je drželo mnoho dobře zajištěných strážních věží. Dokonce i z tohoto místa Bran uviděl nedobytnou pevnost, zvanou Trajánova věž.

Holé úhory zesilovaly ponurou náladu krajiny, ale i přesto ani tato místa neopustil lidský život. Bran potkával mlčenlivé obyvatele močálů, drsné lidi s tmavými vlasy i očima. Hovořili podivným smíšeným jazykem, jehož slova byla spolu tak dlouho spojována, že již zapomněla na své původně oddělené prameny. Bran si povšiml toho, že je jim poněkud podoben. Díval se na ně s pohrdáním, s jakým se na domorodce dívá urozený patricij.

To ovšem neznamená, že lid v jeho Kaledonii byl čisté rasy. Podsaditá těla a masivní končetiny zdědil po původní teutonské rase, která dorazila na okraj ostrova dříve, než Keltové dobyli celou Británii, kde je pohltili Piktové. Ale náčelníci Branova národa se od úsvitu věků bránili před smíšením krve, takže on sám byl čistokrevným Piktem ze staré rasy. Lidé z bažin byli naproti tomu ovládáni tu britskými, tu keltskými, tu římskými dobyvateli, mísili se s nimi a za tu dobu skoro zapomněli na svůj původ i původní jazyk.

Bran pocházel z neobyčejně staré rasy, která kdysi ovládala v jednom mocném Temném impériu celou západní Evropu. Bylo to předtím, než přišli Árijci, kdy předci Keltů, Helénů a Germánů byli jediným prvotním národem, před obdobím národního rozpadu a cesty na západ.

Jen v Kaledonii, pomyslel si Bran, se jeho národ ubránil náporu Árijců. Slyšel o piktském původu národa Basků, který se mezi stržemi Pyrenejí nazýval neporazenou rasou. Věděl ale, že po dlouhý čas platili daně předkům Keltů, dokud neodešli ze svých horských panství a odpluli do Irska. Jedině Piktové z Kaledonie zůstali svobodní, ale i oni byli rozbiti na malé kmeny, které mezi sebou neustále bojovaly. On sám byl po pěti stech letech prvním všeobecně uznávaným králem, prvním z nové dynastie. Bran snil přímo v tlamě Říma svůj sen o impériu.

Putoval močály a hledal Bránu. O svém cíli lidem z bažin neřekl nic. Sdělovali mu zprávy předávané z úst do úst – příběh o válce na severu, hudbě dud, zaznívající podél Zdi, o věncích planoucích na vřesovištích, o ohni, dýmu i loupežích, o keltských mečích, koupajících se v purpurovém moři krve. Orli legií se vydali na sever a prastará dlažba se rozezněla pravidelným krokem těžkých nohou. A Bran se v západních močálech spokojeně smál.

Titus Sulla v Ebbracu vydal rozkaz najít piktského vyslance s keltským jménem, který byl podezřelý a který zmizel téže noci, kdy byl v cele nalezen mladý Valerius s podříznutým hrdlem. Sulla měl pocit, že náhlý výbuch války u Zdi měl souvislost s popravou odsouzeného piktského zločince. Uvedl do činnosti výzvědnou službu, i když si byl skoro jist, že Partha MacOthna se nachází už mimo jeho dosah. Připravil se k pochodu z Ebbraca, ale nešel s početným oddílem legionářů, táhnoucími k severu. Sulla byl statečný, ale každý člověk má nějaký svůj strach. Pro ebbrackého gubernátora jím byl Cormac z Connachtu, černovlasý keltský kníže. Odpřísáhl, že Titu Sullovi vyřízne srdce z těla a sní je syrové. A tak se tedy velitel s neodlučnou gardou vydal na západ, kde se tyčila Trajánova věž. Jejího vojenského velitele Gaia Camilla nemohlo potěšit nic víc, než to, že zaujal místo ve chvíli, kdy rudá vlna války zalévá Zed'. Byly to podvodné způsoby, ale římský legát jen zřídka navštěvoval daleký ostrov a Titus Sulla byl bohatstvím a schopností intrik nejvyšším vládcem Británie.

Bran to vše věděl a trpělivě čekal na jeho příchod v opuštěné chatrči, kterou si vybral za sídlo.

Jednou večer se pěšky vydal přes vřesoviště – mohutná postava, zřetelně se rýsující v zamlžené purpurové záři zapadajícího slunce. Cítil starobylou historii tohoto spícího kraje, jímž procházel jako poslední člověk po konci světa. Nakonec zjistil stopy lidské přítomnosti – hnědou chatrč z sítí a hlíny, jež stála v rákosím zarostlém srdci močálů.

Z otevřených dveří jej pozdravila žena. Branovy oči se zúžily náhlým podezřením. Nebyla stará, ale v jejím pohledu bylo přesto vidět zlověstnou moudrost věků. Oděv měla chudý a potrhaný, vlasy, nečesané a rozčuchané, jí dodávaly divokosti, která se tak dobře hodila k tomuto ponurému kraji. Rudé rty se usmály a ukázaly ostré špičaté zuby, ale ten smích nebyl smíchem radosti, ale výsměchu.

„Vejdí pane,“ řekla, „pokud se nebojíš dělit se o střechu nad hlavou s Atli, čarodějnici z Dagonova vřesoviště.“

Bran vešel a posadil se na popraskanou lavici. Žena se začala starat o skromné jídlo, které připravovala na otevřeném ohni, planoucím v zanedbaném ohništi. Díval se na její pлавné hadí pohyby, na skoro špičaté uši, na podivně šikmé žluté oči.

„Copak hledáš v bažinách, můj pane?“ otázala se a obrátila se k němu měkkým pohybem celého těla.

„Hledám Bránu,“ odpověděl, podpírajíc si hlavu dlaní. „Znám píseň, kterou bych chtěl zazpívat zemským červům.“

Prudce se vzpřímila. Z rukou jí vyklouzl hrníček a rozbil se na zemi.

„To se neříká ani nechtěně,“ řekla.

„Neřekl jsem to nechtěně. Bylo to schválně.“

Zakroutila hlavou.

„Nevím, oč ti jde.“

„Dobře to víš,“ odpověděl. „Ano, víš to moc dobře! Má rasa je velice stará, vládla na tomto ostrově dříve, než se národy Keltů a Helénů zrodily v lůně světa. Ale můj lid nebyl v Británii prvním. Při jizvách ve tvé kůži, při tvých šikmých očích, při nemocech ve tvých žilách, vím, co mluvím.“

Chvilí stála nehnutě, její ústa se usmívala, ale oči zůstaly neproniknutelnými.

„Člověče, zešlel jsi,“ otázala se nakonec, „že ve svém bláznovství hledáš to, před čím v dávných dobách prchali silní muži s křikem?“

„Chci se pomstít,“ vysvětloval. „Chci pomstu, kterou mohou naplnit jen ti, které hledám.“

Zakroutila hlavou.

„Naslouchal jsi písním ptáků, snil jsi prázdné sny.“

„Slyšel jsem, jak syčí zmije,“ zavrčel, „a nespím. Už dosti slov. Přišel jsem najít spojení mezi dvěma světy. Našel jsem je.“

„Už nemusím déle lhát, člověče ze severu,“ řekla. „Ti, které hledáš, žijí stále pod těmi spícími pahorky. Usídlili se stranou, vzdálili se od světa, který znáš.“

„Ale stále se kradou nocí, aby unášeli ženy, zatoulané ve vřesovištích,“ řekl, dívajíc se do jejích šikmých očí.

Zlostně se usmála.

„Co ode mne chceš?“

„Abys mě k nim zavedla.“

Pohodila hlavou dozadu a vybuchla pohrdlivým smíchem. Bran ji uchopil levou rukou jako železnýma kleštěma za potrhanou sukni, pravou uchopil rukojeť meče. Smála se mu do tváře.

„Uder a buď proklet, můj vlku ze severu! Copak si myslíš, že můj život je tak sladký, abych se jej držela jako nemluvně matčina prsu?“

„Máš pravdu,“ složil ruce. „Hrozby jsou k ničemu. Koupím si tvou pomoc.“

„Jak?“ V pobaveném hlase zazněly pochyby.

Bran otevřel váček a vysypal na dlaň proud zlata.

„Je to větší bohatství, než o jakém se kdy lidem z bažin snilo.“

„Čím je pro mne ten zrezivělý kov? Uschovej si jej pro římské ženy s bílými prsy, které tě podvedou.“

„Urči si cenu,“ naléhal. „Hlava tvého nepřítele...“

„Při krvi v mých žilách s jejím dědictvím pradávne nenávisti, kdo může být mým větším nepřítelem, kromě tebe?“ Smála se stále, když se narovnála a udeřila měkce jako kočka. Dýka ale praskla na pancíři, ukrytém pod pláštěm. Bran ji odstrčil s gestem plným hnusu. Upadla na lůžko z trávy. Ležela tam a vysmívala se mu.

„Určím ti tedy svou cenu, můj vlku! Ale mohou nadejít časy, kdy budeš proklínat ten krunýř, který zlámal mou dýku!“

Vstala a přistoupila k němu. Znepokojivě dlouhýma rukama ho uchopila za plášť.

„Řeknu ti, Černý Brane, králi Kaledonie! Ach, poznala jsem tě hned, když jsi vešel, poznala jsem tvé černé vlasy a chladný pohled! Zavedu tě k bránám pekla, jestli chceš, ale zaplatíš za to královskými polibky. Co mám z toho prokletého, hořkého života já, jíž se smrtelníci bojí a kterou nenávidí? Nepoznala jsme dosud lásku muže, objetí silných rukou, horoucí lidské polibky. Já, Atla, čarodějnice z bažin! Co jsem poznala kromě studených větrů, ponuré záře opuštěných západů slunce, šepotu trav? Tváře mrkající na mne pod povrchem vod, stopy silných bytostí, lesk rudých očí, hrůzyplné vytí bezejmenných bestii v nočních tmách! Aspoň z poloviny jsem ženou. Copak neznám hryzáni stesku, smutku, tupou bolest samoty? Dej mi králi, dej mi své prudké polibky a zraňující objetí barbara. Pak, po dlouhá, prázdná léta mé srdce nezničí žárlivost vůči lidským ženám. Budu mít vzpomínku, jakou se jen málokterá z nich může pochlubit – královny polibky! Jedna noc lásky a zavedu tě k bránám pekla!“

Bran se na ni temně podíval. Natáhl se a ocelovým stiskem ji uchopil za ruku. Pomalu přikývl. Přitáhl si ji k sobě a s přemáháním sklonil hlavu k zvednutým ústům.

III

Kolem Brana se jako vlhká přikrývka vinuly studené, šedé mlhy úsvitu. Obrátil se na ženu, jejíž šikmé oči se leskly v šeru:

„A teď splň svou část úmluvy ty,“ řekl příkře. „Hledal jsem spojení mezi světy a našel jsem je v tobě. Hledám jedinou věc, která je pro ně svatá. Ta bude klíčem, otevírajícím Bránu, stojící mezi nimi a mnou. Řekni, jak ji mám získat.“

„Řeknu.“ Rudé rty se pootevřely v příšerném úsměvu. „Jdi na pahorek, který lidé nazývají Dagonovou mohylou. Odtáhni kámen, uzavírající vchod a vkroč pod kopuli. Podlahu komory tvoří šest kamenných desek kolem sedmé. Zvedni prostřední kámen – pák uvidíš.“

„Najdu tam Černý kámen?“

„Dagonova mohyla je Branou k černému kameni,“ odvětila. „Pokud se odvážíš vydat se tou cestou.“

„Bude hlídaný?“ maně si pohrával s čepelí v pochvě.

Šarlatové rty se posměšně zkřivily.

„Potkáš-li na cestě kohokoli, zemřeš tak, jak již po celé věky neumíral žádný ze smrtelníků. Oni Kámen nehlídají tak, jako lidé své poklady. Snad budou poblíž, snad ne. Je to riziko, kterého se musíš odvážit, chceš-li získat Kámen. Střež se, králi Piktů. Pamatuj na to, že to byl právě tvůj lid, jež kdysi dávno přeťal nit, spojující je s lidským životem. Tehdy byli skoro lidmi – žili na veškeré zemi a znali sluneční světlo. Teď jsou v ústraní. Neznají slunce, utíkají před měsícem, dokonce nenávidí i hvězdy. Daleko, daleko odešli ti, kdož mohli být lidmi, nebýt oštěpů tvých předků.“

Nebe bylo matně šedé, slunce svítilo chladným světlem, když Bran dorazil k Dagonově mohyle, okrouhlém pahorku, porostlému podivnou travou. Na východním úbočí byl vidět vstup do tunelu z hrubě otesaných balvanů, který zřejmě procházel celou mohylou. Vstup do hrobky uzavíral obrovský balvan. Bran se do něj ze všech sil opřel. Kámen se ani

nehnul. Pikt tasil meč a ostří vsunul pod okraj kamenné desky. Použil meč jako páku, opatrně viklal balvanem, až se mu podařilo odvalit jej stranou. Z otvoru ucítil odporný mrtvolný puch. Slabý sluneční svit byl tmou panující v tunelu spíše utlumen, než aby ji rozjasňoval.

S mečem v ruce, připraven bůhví nač, šel po hmatu Bran dlouhou úzkou chodbou, postavenou z balvanů, položených na sebe, příliš nízkou na to, aby se v něm mohl narovnat. Bud' si jeho zrak zvykl na tmu, nebo ji sluneční světlo dokázalo přece jen trochu rozehnat, podařilo se mu rozeznat kopulovitý tvar komory, když do ní vešel. Kosti toho, pro koho byla nasypána tato mohyla, byly určité složeny zde. Na kamenné podlaze po nich nezůstala ani stopa.

Bran se hluboce sklonil, napjal zrak a uviděl podivnou, podivuhodně pravidelnou kresbu podlahy – šest přesně opracovaných kamenných desek přiléhalo k sedmé, šestihránné. Vtlačil do mezery mezi nimi čepel meče a opatrně zapáchil. Okraj prostředního kamene se maličko zvedl. Ještě trochu námahy a zvednutý kámen byl opřen o šikmou zeď. Bran se podíval do díry. Uviděl jen neproniknutelnou tmu černé studně, v níž se ztrácely nezřetelné, vyšlapané stupně schodiště vedoucí dále dolů. Na nic nečekal. I přes podivné mravenčení mezi lopatkami vlezl do otvoru a ucítil, jak jej pohlcuje hustá tma.

Po hmatu sklouzával a klopýtal na schodech příliš malých pro lidské nohy, pořád udržoval rovnováhu, opíral se o stěnu, protože se bál pádu do neznámých hlubin, jež nikdy nepoznaly světlo. Schody byly úplně sedřené, přestože byly vytesány v jednolitě skále. Čím se dostával hlouběji, tím méně připomínaly schodiště, měnily se v obyčejné uhlazené kameny. Směr chodby se pojednou prudce změnil. Stále vedla dolů, ale spíše jako svážná štola. Šel po ní stále hlouběji, opírajíc se lokty a koleny o prohlubně ve skále, sklánějíc hlavu pod klenutým stropem. Schody už úplně zmizely a skála byla na dotek slizká, jako hadí hnízdo. Nějaké bytosti, pomyslel si, se plazily nahoru a dolů. Po kolik staletí byla tato štola jejich cestou?

Chodba se zužovala a Bran, lezoucí nohama napřed, se jí jen s námahou protahoval. Věděl, že se noří stále hlouběji a hlouběji do nitra země. Nechtěl ani pomyslet na to, jaká vzdálenost jej dělí od zemského povrchu.

V tmavé propasti se zachvělo slabé, svůdné světélko. Bran se neradostně usmál. Zaútočí-li na něj ti, které hledal, právě teď, jak se bude moci bránit v tomto úzkém průchodu? Ale strach ponechal za sebou již ve chvíli, kdy se vydal na tuto výpravu do pekla. Plazil se a myslel jen na cíl. Konečně se prostor kolem něj rozšířil a Bran se mohl narovnat. Neviděl strop, pociťoval ale přesto obrovskou prázdnotu. Tma na něj dorážela ze všech stran, viděl ale za sebou vchod do štoly, která jej dovedla na toto místo – černou skvrnu uprostřed tmy. Před ním stál oltář, vybudovaný z lidských lebek. Vyzařovalo z něj podivné hrůzyplné světlo. Nedokázal zjistit zdroj světla, ale to nebylo důležité – na oltáři ležel jako noc černý pochmurný předmět – Černý kámen.

Bran se nezdržoval děkováním osudu za to, že poblíž nebyli strážci této ponuré relikvie. Uchopil kámen, stiskl jej pod paží a opět se vnořil do štoly.

Když se člověk otočí k nebezpečí zády, lekají jej mrazivé hrozby více, než když k němu stojí tvář v tvář. Bran se plazil vzhůru temnou chodbou, tiskl k sobě kořist a cítil, jak se za ním krade tma, která mu ukazuje tesáky ve strašném úsměvu. Studený pot mu zaléval i oči. Pospíchal ze všech sil, napínal sluch naslouchaje tichým zvukům, prozrazujícím mu, že jej dostihují hnusné bytosti. Chvěl se a krátké vlasy na krku se mu ježily, jakoby do nich vanul ledový vítr.

Když dorazil k prvnímu z vydřených schodů, měl pocit, jako kdyby došel k vnějším hranicím světa smrtelníků. Vydal se nahoru, klouzal a klopýtal, až s hlubokým výdechem úlevy dorazil do hrobky, jejíž přízračná šerost se mu zdála v porovnání s pekelnými hlubinami, jimiž prošel, oslepujícím poledním světlem. Položil prostřední kámen na místo a pospíchal za denním světlem. Ještě nikdy neuvítal žluté, studené slunce vděčněji, než teď, kdy

rozehnilo stíny černokřídlých přízraků strachu a šílenství, které, jak se mu zdálo, jej pronásledovaly v ponurých hlubinách. Vsunul na místo veliký balvan, uzavírající vstup do hrobky, zvedl plášť, který tu zanechal a zavinul do něj Černý kámen. Pak rychle odešel. Hrůza, která otřásla jeho duší, mu dala křídla.

Zemi pokrylo tiché šero. Bran ale cítil skrytý život – pod nohama v tmavé půdě – spící. Kdy se probudí a jak strašně?

Prodíral se vysokým rákosím, až dorazil k malému jezírku, jež lidé zvali Dagonův rybník. Modrou hladinu nenarušovala ani jediná vlnka, která by mohla prozradit strašlivou nestvůru, podle legendy obývající tuň. Bran si pozorně prohlížel mrtvou krajinu. Nepostřehl ani stopu života, ať již lidského nebo nelidského. Přesvědčil se ještě, zda instinkt jeho divoké duše nevycítí nějaké neviditelné oči, zahleděné do něj smrtonosným pohledem. Ne, byl sám, jako kdyby zůstal posledním člověkem na zemi.

Rychle rozbalil Černý kámen. Nesnažil se proniknout do tajemství hmoty, z níž byl stvořen tento kus tmy, ani tajemství znaků, které do něj byly vyryty. Potěžkal jej v dlaních, odhadl vzdálenost a vrhl jej tak silně, že Kámen dopadl skoro přesně do středu jezera. Vody se nad ním uzavřely s ponurým žbluňknutím. Ještě chvíli po hladině tančily zářivé záblesky, ale pak se hladina uklidnila a vyrovnala tak, jako předtím.

IV

Čarodějnice se zaskočeně ohlédla, když se ve dveřích objevil Bran. Šikmé oči se jí údivem rozšířily.

„To jsi ty? Živý! A normální!“

„Byl jsme v pekle a vrátil jsem se,“ zabručel. „A co víc, našel jsem to, co jsem hledal.“

„Černý kámen?“ vykřikla. „Opravdu ses odvážil jej ukrást? Kde je?“

„To není důležité. Ale můj oř ržál v tvé stáji poslední noc. Slyšel jsem, jak mu pod kopyty něco zarachotilo – něco, co rozhodně nebylo stěnou stáje... Ráno, když jsem se šel podívat, byla na podkovách a na zemi krev. A v noci jsem slyšel podivné zvuky, nějaké rachocení pod podlahou, jako kdyby hluboko v zemi ryli nějakí červi. Oni už ví, že jsem jim vzal Kámen. Bylas to ty, kdo mě prozradil?“

Zakroutila hlavou.

„Zachovala jsem tvé tajemství. Oni nepotřebují, abych jim to prozradila já, žes to byl ty. Čím jsou vzdálenější světu lidí, tím větší je jejich moc a znalosti tajných věd. Jednou ráno zůstane tvůj dům prázdný a pokud se někdo odváží prozkoumat jej, nenajde nic – kromě drobných hrudek půdy na podlaze.“

Bran se usmál.

„Nenaplánoval jsem si tu výpravu a nenamáhal jsem se proto, abych se stal obětí jejich zločinných drápů. Dostanou-li mne v noci, nikdy se nedovědí, co se stalo s jejich božstvem... nebo co to pro ně je. Promluví s nimi.“

„Budeš mít tu odvahu jít se mnou v noci a setkat se s nimi?“

„Při blecích všech bohů,“ vykřikl. „Kdo jsi, že se mě ptáš, zda budu mít odvahu? Odvedeš mne za nimi ještě tuto noc a dovol, abych se s nimi dohodl o pomstě. Blíží se den odplaty. Dnes jsem přes vřesoviště zahlédl stříbřité přilbice a lesklé štíty – nový velitel dorazil do Trajánovy věže a Gaius Camill se vypravil ke Zdi.“

V noci odešli král a mlčenlivá čarodějnice přes ponurou pustinu močálů. Noc byla tichá a tak klidná, jakoby se celá ta prastará země pohroužila do spánku. V dálce mrkaly hvězdy, drobné červené body na černé obloze. Jejich světlo bylo slabší než lesk očí ženy, která šla po Branově boku.

Podivné, nejasné, prastaré myšlenky se honily královou hlavou. V tuto noc se v jeho duši zachvěly pradávné svazky, spojující jej s těmito spícími vřesovišti, chvějící se přízraky eonů strašlivých snů. Na bedrech mu ležela tíha věku jeho rasy. Tam, kam šel teď, vyhnanec i cizinec, kdysi vládli černoocí králové, jejichž vlastnosti zdědil. Ve srovnání s jeho lidem byli římsí i keltští nájezdníci pouhými hosty na tomto ostrově. Ale i jeho rasa byla, stejně jako ty dvě, rasou nájezdníků. Byl tady lid starší, nežli jeho – lid, jehož původ se ztrácel v temném mraku zapomnění.

Před nimi se tyčilo nevysoké horské pásmo, jež bylo nejvýchodnějším ze všech těch roztroušených horských řetězů, kdesi daleko se měnících ve waleské hory. Žena jej vedla po stezce, kterou nejspíš vyšlapaly ovce. Zastavila se před širokým vchodem do jeskyně.

„Tady je vchod do sídla těch, které hledáš, králi!“ zasmála se nenávisně. „Budeš mít tu odvahu a vejdeš tam?“

Uchopil ji za rozčuchané vlasy a vztekle s ní škubnul.

„Ježte jednou se zeptáš, zda budu mít tu odvahu,“ ujistil ji, „a tvá hlava se rozloučí s krkem! Veď mě!“

Její smích byl jako sladký jed. Vešli do jeskyně. Bran vykřesal jiskru a planoucí troud ozářil velikou, zaprášenou místnost. U stropu visela spousta netopýrů. Zapálil pochodeň, zvedl ji nahoru a spatřil tmavé výklenky. Nenašel nic kromě prázdnoty a prachu.

„Kde jsou?“ zasyčel.

Zakývala na něj ze zadní části jeskyně a – jakoby náhodou – se opřela o drsnou stěnu. Ale královy bystré oči postřehly pohyb ruky, přitisknuté ke skalnímu výstupku. Couvnul a u nohou se mu nečekaně otevřela země. Její smích jej opět ranil jako stříbrná dýka. Sklonil pochodeň a spatřil vydržené schodiště vedoucí do tmavé hlubiny.

„Oni ty schody nepotřebují,“ řekla Atla. „Kdysi je používali, dokud je tvůj lid nezahnal do temnot. Ale ty je potřebovat budeš.“

Postavila pochodeň do výklenku nad vchodem tak, aby vrhala slabé rudé světlo do tmy, panující v otvoru. Ukázala na vchod. Bran si upravil meč v pochvě a vydal se dolů. Když se nořil do tajuplné tmy, něco zakrylo světlo nad jeho hlavou. Na chvíli si myslel, že Atla zakryla otvor, ale pak si uvědomil, že sestupuje za ním.

Nesestupovali dlouho. Bran nečekaně pocítil, že stojí na pevné půdě. Nedokázal odhadnout rozměry místa, kde se ocitl. Atla se protáhla kolem něj a postavila se do matného kruhu světla padajícího shůry.

„Nahore je mnoho jeskyní,“ její hlas zněl v prázdnotě slabě a podivně hluše. „Toto jsou pouze dveře ke větším jeskyním, ležícím v hloubi. Stejně jako slova člověka i jeho činy ukazují temné jeskyně ponurých myšlenek a záměrů, ležících za nimi a pod nimi.“

Bran ucítil nějaký pohyb v temnotách. Šero naplnily kradmé zvuky, nepodobající se žádným zvukům, provázejícím kroky člověka. Ve tmě se náhle začaly objevovat a vlnit slabounké jiskřičky, něco jako světlušky. Přibližovaly se, až jej nakonec obklíčily širokým půlkruhem. Za nimi se zaleskly jiné, celé moře, pomalu mizely v šeru, až bylo vidět jen drobné světelné body. Branovi bylo jasné, že jsou to šikmé oči bytostí, které za ním přišly v takovém počtu, že cítil závat už jen při myšlence na to – a také na rozlohu jeskyně.

Nebál se, když tak stál tvář v tvář s odvěkými nepřáteli. Cítil, jak z davu vyzařuje vlna strašlivé nenávisti, nelidské hrozby pro tělo, mysl i duši. Lépe než kdokoli z mladší rasy si uvědomil hrůzu svého postavení. Ale přesto se nebál, i když se zde setkal s největší hrůzou ze snů a legend svého lidu. V žilách mu pulsovala krev a ne strach. Byl vzrušen.

„Vědí, že máš Kámen, králi,“ řekla Atla a i když věděl, že se bojí a přímo cítil její snahu o ovládnutí chvění těla, nepostřehl v jejím hlase ani náznak strachu. „Jsi ve smrtelném nebezpečí. Již dávno znají tvůj rod – ach! Vzpomínají si na chvíle, kdy jejich předkové byli lidmi! Nedokážu tě zachránit. Oba dva budeme ale umírat tak, jak již od pradávna neumíral nikdo z lidí. Chceš-li, promluv k nim. Rozumí tvé řeči, i když ty jejich nerozumíš. Ale to nám

nepomůže. Jsi člověk... a Pikt.“

Bran se rozesmál a před divokou krutostí jeho smíchu ohnivý prsten ustoupil vzad. S hrůzyplným řinčením tasil meč a opřel se zády o něco, co, jak doufal, byla pevná skála. Vztáhl k lesknoucím se očím meč a dýku, kterou držel v levé ruce, a zasmál se. Jeho smích zněl jako štěkání krvežíznivého vlka.

„Ano!“ zařval. „Jsem Pikt, syn těch bojovníků, kteří hnali před sebou jako vítr rozfoukávající plevy vaše prokleté předky! Těch, kdo tuto zemi umyli vaší krví a vztyčili vysoké mohyly z vašich lebek k poctě Měsíční Paní! Vy, kteří odpradáвна prcháte před mým lidem, se teď opovažujete vrčet na svého pána? Vrhnete se na mne, máte-li dost odvahy, a já vás budu rubat jako sekáč, kosící zralý ječmen! Z vašich usekaných hlav postavím věže, z vašich těl postavím zedř! Psi temnot, červi pekla, chrobáci země, přijďte a okuste tuto ocel! Až mne najde smrt v těchto temnotách, budou vaší živí výt nad množstvím těch, kteří zahynuli, a váš Černý kámen už nikdy nenajdete, jelikož pouze já vím, kde je ukryt a ani muka vašich pekel z mých úst nedostanou toto tajemství!“

Zavládlo naprosté ticho. Bran se díval do mrkajících jiskřiček v temnotách, bdělý jako vlk v pasti, připravený k útoku. Po boku se mu choulila žena, jejíž oči plály. Pak se z mlčícího kruhu, čekajícího za světelným kruhem, ozvalo hrozné syčení. Bran se zachvěl, i když byl připraven na vše. Bohové, copak to syčení bylo řečí bytostí, jež se kdysi zvaly lidmi?

Atla se vzpřímila a pozorně naslouchala. Z jejích úst se ozývalo stejné ohavné syčení a Bran – i když znal pochmurné tajemství této bytosti – si pomyslel, že se jí už nikdy nedokáže dotknout bez pocitu hnusu.

Podívala se na něj. Rudé rty jí zkřivil podivný úsměv, jen nezřetelně viditelný v přízračném světle.

„Bojí se tě, králi! Při ponurých tajemstvích R'lyehu, kdo jsi, že se před tebou třese samo Peklo? Ne tvůj meč, ale tvá duše, tvrdá jako ocel, vystrašila tyto podivné bytosti. Koupí od tebe Černý kámen za jakoukoli cenu.“

„Dobře,“ Bran vsunul meč do pochvy. „Slíbí mi, že tě nebudou pronásledovat za to, že jsi mi pomohla. A ještě něco...“ jeho hlas zazněl jako řev lovícího tygra, „...předají mi do rukou Tita Sulla, ebbreckého gubernátora, současného velitele Trajánovy věže. Dokážou to, i když nevím jak. Víím ale, že když za starých časů vedl můj lid války s Děti noci, mizely děti z hlídaných domů a nikdo nikdy nespátl ani přicházející ani odcházející únosce. Pochopili mě?“

Znovu se ozvaly příšerné hlasy a Bran, jež se nebál jejich hněvu, se zachvěl, když uslyšel ty zvuky. „Pochopili tě,“ řekla Atla. „Zítra, až zemi opět pokryje tma, jež předchází ránu, přineseš Černý kámen do Dagonova kruhu. Polož jej na oltář. Tam ti dopraví také Tita Sulla. Můžeš jim věřit. Už po staletí se nepletli do záležitostí lidí, ale dané slovo dodrží.“

Bran přikývl, otočil se a s Atlou za zády se vydal na cestu vzhůru. Nahoře se ohlédl a uviděl lesknoucí se moře šikmých očí, zahleděných do něj. Majitelé těchto očí si ale dávali pozor, aby se neocitli v nezřetelném kruhu pochodně, takže nespátl jejich těla. Slyšel jen tichou, syčivou řeč a zachvěl se, když očima představivosti spatřil dav bytostí ne dvounohých, ale myriády svíjejících se a kolébajících hadů, hledících na něj lesklými zřítelnicemi bez víček.

Vyšplhal se do horní jeskyně a Atla položila na místo kámen, uzavírající vchod. Byl podivuhodně přesný – Bran neviděl ani nejmenší obrys kamene na podlaze jeskyně. Atla se pohnula, jako by chtěla uhasit pochodeň, ale král ji zadržel.

„Jen ji nech, dokud nevyjdeme z jeskyně,“ zabručel. „Ve tmě bychom mohli šlápnout na zmi.“

Atlin smích, naplněný sladkou nenávistí, se vznesl v šílené melodii až pod strop temné jeskyně.

Už jen krátký čas zbýval do západu slunce, když se Bran podruhé ocitl u Dagonova rybníku. Shodil na zem plášť, sňal pás s mečem, svlékl krátké kožené kalhoty. Pak, s dýkou v zubech, vstoupil do vody bez nejmenšího žbluňknutí, jako tuleň. Doplnal do středu malého jezírka a ponořil se.

Rybník byl hlubší než si myslel. Zdálo se mu, že se nikdy nedostane až na dno, a když se mu to konečně podařilo, nemohl najít to, co hledal. Když jej varovaly úderky krve v uších, vyplaval k hladině.

Zhluboka se nadechl čerstvého vzduchu a opět se ponořil – a opět marně. Až potřetí rukama narazil na známý předmět, zarytý v měkkém dně. Uchopil jej a mohutně se odrazil vzhůru.

Kámen nebyl veliký, ale těžký. Bran plaval pomalu, když najednou ucítil neznámý pohyb vody kolem sebe, který nebyl výsledkem jeho vlastních pohybů. Ponořil tvář do vody a snažil se zrakem proniknout blankytnou hlubinu a zdálo se mu, že vidí obrovský plovoucí stín.

Začal plavat rychleji, nebojácněji, ale opatrně. Nohama dosáhl dna mělčiny a pospíšil si ke břehu. Ohlédl se a spatřil, jak voda zavířila a klesla. Zaklel a potřásl hlavou. Nevšímal si staré pověsti, která z Dagonova rybníku dělala hnízdo bezejmenné vodní nestvůry, ale přesto cítil, jak málo jej dělilo od smrti. Časem vybledlé mýty prastaré země v jeho očích dostávaly tvar a život. Bran se dokonce ani nechtěl domýšlet, jaká nestvůra se to schovává pod hladinou zrádného rybníka. Pochopil ale, že lidé z močálů měli dostatečné důvody vyhýbat se tomuto místu.

Bran se oblékl, nasedl na černého hřebce a vydal se na cestu, ne do svého domova, ale na západ, za sluncem schovávajícím se za obzorem, směrem k Trajánově věži a Dagonově kruhu. V rukou držel Černý kámen, zabalený do pláště. Když míli za míli uháněl ke svému cíli, objevily se na nebi rudé hvězdy. Minula už půlnoc bezměsíčné noci a Bran pořád jel. Srdce mu bilo silněji, když si připomněl blížící se setkání s Titem Sullou. Atla se radovala při myšlenkách na Římana, svíjejícího se bolestí při mučení, ale Piktovi byly takové myšlenky vzdálené. Gubernátor dostane šanci bojovat se zbraní v ruce – bude vyzbrojen Branovým mečem a setká se s piktskou dýkou, jíž bude vyzbrojen král. Bude žít, nebo zahyne. To bude záležet na jeho mužnosti. A i když byl Sulla znám jako vynikající šermíř, neměl Bran žádné pochyby o výsledku souboje.

Dagonův kruh ležel nedaleko od Věže – ponurý kruh na hraně stojících kamenů a uprostřed oltář z hrubě tesaného kamene. Římané na tyto menhiry hleděli s nechutí, protože byli přesvědčeni, že je vztyčili druidové. Keltové si zase mysleli, že je postavili Piktové. Ale Bran věděl dobře, čím ruce v dávno zapomenutých dobách postavily tyto monolity, i když se mohl jen domnívat k čemu.

Nevydal se ke Kruhu přímo. Byl zvědav, jak splní jeho noční spojenci slib. Byl si jist, že dokáže unést Sullu, střeženého svými oddíly, a byl přesvědčen, že ví, jak to udělají. Trápily jej nějaké divné předtuchy, jako kdyby využíval síly nepředstavitelných rozměrů a uvolnil mocnosti, jež nedokáže ovládnout. Vždy, když si vzpomněl na hadí syčení a šikmé oči, proběhl mu po těle mrazivý záchvěv. Už tehdy, kdy je jeho lid zahnal do jeskyní pod horami, byli dostatečně odporní. Co z nich učinila staletí degenerace? Zachovali si alespoň nějaké lidské znaky?

Nějaký instinkt mu přikázal, aby se vydal k Věži. Věděl, že už není daleko, že by měl, i přes hustou tmou, spatřit její obrysy, rýsující se na obzoru, dokonce i teď by ji měl spatřit. Zachvátilo jej nějaké divné, strašlivé tušení. Pobodl koně do cvalu.

Náhle se v sedle posunul, jako kdyby dostal zásah, tak šokující byl pohled, který uviděl. Nedobytná Trajánova věž neexistovala. Udivený Branův pohled spočinul na obrovské

hromadě trosek – rozsypaných kamenů a rozbitého granitu. Mezi nimi trčely rozšklebené konce vylámaných vzpěr. V jednom rohu, uprostřed mraku rozsypané omítky vyrůstala věžička nachýlená na bok, jako kdyby něco vyrazilo polovinu jejích základů.

Bran zkamenělý údivem slezl z koně a přistoupil blíž. V některých místech příkop naprosto vyplňoval rum a vyražené kusy zdí. Překročil jej a vešel do ruin. Tam, kde dlažba ještě před několika hodinami duněla pochodovým krokem těžkých bot, kde se od zdí odrážela ozvěna řinčení ocele a zvuku trub, vládlo strašlivé ticho.

U Branových nohou se pohnula nějaká postava a ozval se výkřik. Král se sklonil nad legionářem, ležícím v široké, rudé kaluži vlastní krve. Jeden pohled oka Piktovi řekl jasně, že ten strašně zraněný člověk umírá.

Bran zvedl zkrvavenou hlavu raněného a přiložil svou čturu k opuchlým rtům. Říman se instinktivně přes polámané zuby napil. Ve slabém světle hvězd bylo vidět, že se jeho skelné oči pohnuly.

„Zdi pukly,“ zašeptal. „Padly, jako když padá nebe ve dni zhouby. Ó, Jupiter, z nebe padal déšť granitu a mramorové krupobití.“

„Necítíl jsem žádné zemětřesení,“ zachmuřil se Bran.

„To nebylo zemětřesení,“ zašeptal Říman. „Začalo to ještě před východem slunce, slaboučké, nezřetelné škrábání a drápání pod zemí, někde hluboko. My, strážci, jsme slyšeli... jako kdyby krysy hloubily tunel, nebo červi kopali zemi. Titus se smál, ale my ten hluk slyšeli po celý den. A o půlnoci se věž zachvěla a spadla, jako kdyby někdo vykopal základy...“

Po těle Brana Mak Morna přešel mráz. Nestvůry ze země! Tisíce jich jako krtci rylo pod zemí, hluboko pod pevností a vykopávali základy... bohové, ta země se všemi těmi tunely a jeskyněmi musí vypadat jako medová plástev... ta stvoření měla méně lidských vlastností, než si myslel... jaké to přivola! na pomoc přízračné bytosti z temnot?

„Co je s Titem Sullou?“ otázal se, když opět přiložil čturu k legionářovým ústům. V této chvíli byl umírající legionář skoro jeho bratrem.

„Když se věž zachvěla, uslyšeli jsme z gubernátorovy komnaty strašný výkřik,“ vysoukal ze sebe voják. „Běželi jsme tam... když jsme vyrazili dveře, uslyšeli jsme jeho ječení... zdálo se, že mizí do... nitra země! Vběhli jsme dovnitř... komnata byla prázdná. Jen jeho zkrvavený meč tam ležel... v kamenné podlaze zela černá díra. Tehdy se věž... zatočila... střecha... spadla... plazil jsem se... troskami... pukající... zdi...“ Voják se křečovitě zachvěl. „Polož mne, příteli,“ zašeptal, „umírám.“

Jeho dech se zastavil ještě dřív, než mu Bran stačil odpovědět. Pikt vstal a bezmyšlenkovitě si utřel ruce. Odešel a po chvíli již uháněl temným močálem. Černý kámen ovitý pláštěm jej tížil jako tíží ohavný přízrak prsa spáče.

Přiblížil se ke Kruhu a uviděl podivuhodnou záři, linoucí se zevnitř. Kameny se v noční temnotě rýsovaly jako žebra kostry, v jejichž prsou plane kouzelný oheň. Hřebec zaržál a prudce se zastavil. Bran jej přivázel k jednomu z menhirů. S kamenem v ruce vešel do Kruhu a spatřil tam u oltáře stojící Atlu. Její hbité tělo se kolébalo v hadím pohybu. Celý oltář zářil příšerným světlem a Bran se domyslel, že jej někdo – určitě Atla – natřel fosforem z nějakého vlhkého bahna nebo rašeliny. Přišel blíž, rozbil Kámen a hodil jej na oltář. Prokletý fetiš!

„Já jsem vyplnil svou část smlouvy,“ zavrčel.

„A oni svou,“ odpověděla. „Podívej se! Přicházejí!“

Ohlédl se. Dlaň měl instinktivně položenou na rukojeti meče. Kůň, ponechaný za Kruhem, divoce ržál a snažil se přetřhnout opratě. V trávě se proháněl noční vítr, který přinášel odporné, tiché syčení. Mezi menhiry se pohybovala ponurá temná vlna, která se neuspořádaně vlnila. Kruh se naplnil svítícíma očima, zavěšenýma mimo dosah zářícího oltáře. Někde z temnot se ozýval zvuk lidského hlasu, který něco nesouvisle blábolil. Bran ztuhl, mysl mu zaclonil stín hrůzy.

Napjal zrak a snažil se postřehnout tvary postav, které se tlačily okolo. Viděl ale pouhý stín, jež se vzdouval, vlnil, svíjel, skoro jako by byl tekutý.

„Ať splní svou část smlouvy!“ vykřikl.

„Dívej se tedy, králi!“ V Atlině hlasu uslyšel posměch.

Vlnící se stíny zavířily a zavřely a z temnot vylezl po čtyřech jako zvíře, pozůstatek člověka. Padl k Branovým nohám, plazil se, vyl a křičel, zvedal hlavu a vyl jako zdechající pes. Otřesený Bran uviděl v přízračném světle skleněné oči, tvář, z níž se vytratila krev, pěnou pokrytá ústa, která bez ustání něco blábolila – bohové, copak toto je Titus Sulla, hrdý vládce života a smrti hrdého města Ebbrece?

Bran obnažil meč.

„Myslel jsem si, že tento úder bude řídit msta,“ řekl tiše. „Ale já ti jej uštědřuji z milosrdenství. Vale Caesar!“

Zaleskla se ocel a Sullova hlava spadla k oltáři. Tam se zastavila a nevidoucima očima hleděla do černé oblohy.

„Oni mu nic neudělali,“ přerušil ticho nenávistný Atlin smích. „To, co spatřil a poznal mu narušilo rozum. Stejně jako celá jeho rasa, nevěděl nic o tajemstvích této prastaré země. V tu noc poznal nejhlubší prostory pekla, kde bys zbloudil i ty.“

„Přešťastní Římané, že neznají tajemství tohoto prokletého kraje,“ zvolal pobouřený Bran. „Ani jeho jezera, obydlená nestvůrami, ani hnusné čarodějnice, ani skryté jeskyně a podzemní země, kde se v temnotách hemží pekelné bytosti!“

„Kdo je více hoden pohrdání? Oni, nebo smrtelníci, hledající jejich pomoc?“ otázala se Atla s urážlivou útěchou. „Vrať jim jejich Černý kámen!“

Strašný hnus naplnil vztekem Branovu duši.

„Ano, vezmete si svůj prokletý Kámen!“ vykřikl, zvedl jej z oltáře a hodil mezi stíny s takovou silou, že po úderu zapraskaly nějaké kosti. Ozval se rychlý blábol ohavných hlasů a Bran vykřikl hnusem, i když zahlédl jen kratičký obraz široké, podivně ploché hlavy, svíjejících se povislých rtů a hrůzně znetvořeného zakrslého těla, jež se mu zdálo šupinaté, a nade vše ty hadí oči bez víček. Proboha! Mýty jej připravily na schůzku s hrůzou v lidské podobě, hrůzou se zvířecí tváří a se znetvořeními, ale toto byla hrůza z noční můry.

„Vraťte se do pekel a odneste si svého bůžka!“ vykřikl a zvedl k nebesům zaťaté pěsti. Hustý stín ustoupil a odtekl od něj jako nečisté vody nějakého potoka. „Vaši předkové byli lidmi, i když podivnými a znetvořenými, ale vy – u všech bohů! – vy jste se skutečně stali těmi, o nichž můj lid hovoří s takovým pohrdáním! Nestvůry z hlubin země, vraťte se do der a chodeb! Znečišťujete vzduch, na čisté zemi ponecháváte stopy hadího slizu, neboť jste hadi! Gonar měl pravdu – jsou náčiní příliš hnusné, než aby se daly použít i proti Římu!“

Vyběhl z Kruhu tak, jako člověk utíká před dotekem hada. Odvázal koně. Vedle sebe uslyšel Atlin smích. Z čarodějnice spadly všechny znaky lidství jako plášť za noci.

„Králi Piktů!“ zvolala. „Králi hlupáků! Doopravdy se bojíš takové maličkosti? Zůstaň a ukážu ti skutečné plody pekel! Ha, ha, ha! Utíkej, hlupáku, utíkej! Ale jsi poznačený hnilobou – zavolal jsi je a oni si to budou pamatovat! A v pravý čas za tebou přijdou znovu!“

Beze slov zaklel a otevřenou dlaní ji udeřil po tváři. Zapotácela se, z jejích rtů vytryskla krev, ale její příšerný smích se rozléhal ještě víc.

Bran vyskočil do sedla. Toužil po čistém vřesu a chladných blankytných horách severu, kde mohl použít meč v otevřeném boji a vykoupat duši v rudém bitevním víru, zapomenout na hrůzu, skrývající se pod močály západu. Uchopil opratě a uháněl nocí jako pronásledovaný přízrak, až konečně pekelný smích čarodějnice zmizel ve tmě.

Přeložil Jiří Pilch